

Nyderlandų karalienė iškilmingai sutikta Vilniuje

Prezidentūroje Nyderlandų karalienę Beatrix pasveikino garbės sargyba.

Eltos nuotr.

Vilnius, birželio 25 d. (Alfa.lt) – Pirmą kartą Lietuvoje lankosi Nyderlandų (Olandijos) karalienė Beatrix. Prezidentūros kieme įvyko jos pasitikimo iškilmės. Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma pasitiko monarchę, kuri po vyro mirties jau keletą metų keliauja viena.

Puošniai atrodančią Olandijos karalienę pasitiko Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas.

Prezidentūroje, kaip ir įprasta per tokio lygio apsilankymus, skambėjo Nyderlandų ir Lietuvos himnai,

viešnią pasveikino garbės sargyba, vartus saugojo istorinėmis uniformomis vilkintys kariai. Prezidentas V. Adamkus ir karalienė Beatrix pažingsniavo raudonuju kilimu pro išsirikiavusius Lietuvos kariuomenės garbės sargybos kuopos karius ir šarvuotus viduramžių riterius, monarchę sveikino šalies politikai ir užsienio šalių diplomatai.

Vėliau Baltojoje Prezidentūros salėje įvyko vadovų susitikimas, jie apsikeitė valstybiniais apdovanojimais ir oficialiomis dovanomis, ku-

rios, Nyderlandų karalienės rūmų prašymu, neatskleidžiamos. Olandai labai gerbia savo karalienės privatumą, o dovaną ji teikia asmeniškai, o ne valstybės vardu. Tuo tarpu V. Adamkus karalienei Beatrix dovaną įteikė valstybės vardu. Karalienei padovanotas menininkės Rūtos Ničajienės mažosios plastikos kūrinys iš sidabro, gintaro ir granito – „Tiltai“.

Monarchoi įteiktas aukščiausias valstybinis apdovanojimas – Vytauto Didžiojo kryžiaus ordinas. Karalienė Beatrix V. Adamkui įteikė Liūto ordino didįjį kryžių. Beje, liūtas – Olandijos simbolis, esantis herbe. A. Adamkienei irgi įteiktas apdovanojimas – Karūnos ordinas.

Po trumpo apsilankymo Prezidentūroje karalienė išvyko į Antakalnio kapines, o vėliau – į Vilniaus Dailės akademiją. Ketvirtadienį monarchė lankysis Kaune.

70-ė Olandijos vadovė svečiose šalyse lankosi tik du kartus per metus. Šiemet ji dar pagerbė Estiją. Nyderlanduose spėjama, kad ši kelionė – viena paskutiniųjų, nes karalienė ruošiasi perduoti karūną sūnui Vilhelm Alexandr, kuris 2002 metais lankėsi mūsų šalyje.

Karalienė Beatrix šaliai vadovauja 28 metus, nuo 1980 m. balandžio 30 d., kuomet sostą jai perleido motina Juliana. Ši diena motinos garbei buvo pavadinta karalienės gimtadieniu, nors tikroji Beatrix gimimo diena yra sausio 31-oji.

„Bažnyčios kronikos“ fondas apdovanojo žurnalistus

Vilnius, birželio 25 d. (Bernardinai.lt) – Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius birželio 24 d., iškilmingai švenčiant Kauno arkivyskupijos globėjo šv. Jono Krikštytojo šventę, įteikė „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimus žiniasklaidos atstovams už sąžiningos žurnalistikos bei krikščioniškųjų vertybių puoselėjimą per visuomenės ryšio priemones. Apie tai, kaip ir kasmet, arkivyskupas paskelbė sekmadienį po Kristaus Dangun žengimo (Šeštinių) iškilmės Katalikų Bažnyčioje švenčiant Pasaulinę visuomenės ryšių dieną. Šiais metais apdovanojimai skirti:

Violetai Micevičiūtei – už ilgą ir pasiaukojamą filologinį darbą nuosekliai atspindint Lietuvos bažnytinio gyvenimo įvykius „Bažnyčios žiniose“, rengiant Apaštalo Sosto dokumentų vertimus, nepailstamai redaguojant religinę literatūrą, ypač gyvybės kultūrą puoselėjančius tekstus, už išmanų rūpinimąsi Bažnyčios bei teologijos kalba ir už asmenišką krikščioniško gyvenimo liudijimą.

Vidai Savičiūnaitei – už sąžiningą žurnalistinę veiklą, vertybiniu žvilgsniu aprėpiant kultūrinius įvykius bei visapusiškai atspindint Bažnyčios gyvenimo viešąją raidą ir už nuoseklų profesinės etikos puoselėjimą.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Čikagos ir jos apylinkių skautai pasiruošę vasaros stovykloms (p. 2)
- Seimas ir jo darbai (p. 3)
- Joninės, Joninės (p. 4-5)
- Mažoji Lietuva. Draugų susitikimas (p. 5)
- Sibiras – mano lemtis (2) (p. 9)
- Istoriniam skrydžiui – 75 metai (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.22 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Expo 2008“ – nacionalinė Lietuvos diena

Lietuvos nacionalinę dieną iškilmingai pradėjo Ispanijoje viešintis ministras pirmininkas G. Kirkilas. Eltos nuotr.

Saragosa, birželio 23 d. (ELTA) – Pasaulinėje parodoje „Expo 2008“ surengta Lietuvos nacionalinė diena.

Tris mėnesius Saragosos mieste trukusios pasaulinės parodos „Expo 2008“ šūkis – „Vanduo ir darnus vystymasis“. 105 šalys parodoje pristato šiuolaikines technologijas, susijusias su atsakingu šio gyvybiškai svarbaus elemento naudojimu. Be to, daugiau kaip 200 nevyriausybinų organizacijų mėgins atkreipti dėmesį į mažėjančius vandens išteklius Žemėje. Jungtinių Tautų duomenimis, švaraus geriamo vandens neturi daugiau kaip 1,2 milijardo žmonių, gyvenančių skurdžiuose pasaulio regionuose.

Lietuva parodoje įrengė „Lietaus namus“, taip norėdama pristatyti Lietuvai būdingą klimatą. Pagrindinė mūsų šalies ekspozicijos dalis „Gyvasis lietus“ susilaukė ypač didelio parodos lankytojų susidomėjimo. Nors pasaulinės „Expo“ parodos savo istoriją skaičiuoja daugiau kaip pusantro šimto metų, Lietuva oficialiai tokiame renginyje dalyvauja dar tik aštuntą kartą. Iki rugsėjo 14 d. trukusiančią parodą „Expo 2008“, manoma, aplankys 4 mlj. žmonių.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-24-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Čikagos ir apylinkių skautai baigė ruošti vasaros stovykloms

ANTANAS PAUŽUOLIS

2008 m. gegužės 10 d. skautės ir skautai, priklausą „Kernavės/Aušros vartų“, „Lituanicos“ tuntams, rinkosi į Lietuvių Fondo salę iškilmingoms sueigoms. „Nerijos“ tunto sesės susibūrė sodelyje.

Iškilmingos sueigos metu pasikeitė „Kernavės/Aušros vartų“ tunto tuntininkės. Tuntininkė ps. Aušra Jasaitytė-Petry perdavė tunto vairą ps. Rasai Ramanauskienei. Perdavimą atliko vyriausios skautininkės pavaduotoja vs. Jūratė Valley ir Vidurio rajono vadė j.s. Dana Mikužienė. Ps. R. Ramanauskienė yra patyrusi vadovė ir neturės sunkumų nuvežti skautes į IX Tautinę stovyklą bei vadovauti tuntui. Iškilmingos sueigos metu kai kurios skautės gavo specialybių bei patyrimo laipsnių atžymėjimus.

Pasibaigus „Kernavės/Aušros vartų“ tuntų sueigai, „Lituanicos“ tuntas vedė savo paskutinę pavasarinės veiklos sueigą. Šios sueigos metu daugelis skautų gavo „užsidirbtus“ atžymėjimo ženklus. Sueigos komendanto pareigas ėjo valtininkas Aliukas Lapinskas, sekretoriaus – dr. vs. fil. Robertas Vitas.

„Lituanicos“ tunto skautai pasižymi specialybių gausumu. Prie to daug prisideda įvesta amerikiečių skautų „Eagle“ programa. Skautai, norintys gauti specialybę, turi būti gerai pasiruošę ir ją laikyti pas šio „amato“ žinovą. Pasiruošimui yra naudojamos tam tikslui paruoštos įvairiems „amatams“ skirtos knygtės. Tuntininkas yra paskyręs Dominik Paužuolį tvarkyti specialybių knygynėlį, kuriame yra sutelkta daug knygų apie įvairias specialybes. Skautas, įgijęs specialybę, knygtę gražina knygnėlio vadovui. Taip skautai sutaupo pirkimo išlaidas ir paieškos laiką.

Iškilmingos sueigos metu išklaušyti žodžiai. Įdomu tai, kad žodį davė suaugęs skautas Terry Petry, „Kernavės/Aušros vartai“ tuntininkas

vyras, daug prisidėjęs prie lietuvių skautų veiklos. Duodamas įžodį, jis tapo pilnateisiu Lietuvių skautų sąjungos nariu.

Džiugu, kad „Lituanicos“ tuntas gausėja jaunesniaisiais skautais, nes tik jie yra sąjungos ateitis. Šioje iškilmingoje sueigoje trys skautai iš Čikagos draugovės, kuriai vadovauja sv. Albertas Kerelis, ir šeši jaunesnieji skautai kandidatai iš Lemonto, kuriems vadovauja sv. vyr. skilt. Linas Kelečius, davė jaunesniųjų skautų pasižadėjimą. Ypatingai malonu išgirsti, kad net 45 jaunesniesiems skautams buvo įteikti įvairūs specialybių ženklukai. Tai rodo, kad draugininkai moka sudominti skautukus ir jų tėvus.

Skautai nenusileidžia jaunesniesiems – keturi berniukai davė skautų įžodį, kurios draugovei vadovauja sv. ps. fil. Aldis Liubinskas, ir net 31 skautui buvo įteikti specialybių ženklai. Jūrų skautų ateitis yra šviesi, nes „bebriukų“ dar netrūksta, jiems vadovauja j. ps. Robertas Jokubauskas.

Draugininkai stebi skautų veiklą draugovėse ir atsižvelgdami į kiekvieno skauto pasiruošimą vadovavimo darbams, sueigų lankymą, rekomenduoja tuntininkui, kad jie būtų pakelti į vyresniškumo laipsnius. Šios sueigos metu vyresnio skiltininko laipsniai buvo suteikti šiems skautams vyčiams, priklausantiems sv. vs. fil. Donato Ramanausko, sv. ps. Juozo Kapačinsko draugovei (jiems dar talkina sv. ps. fil. A. Remeikis). Tai patyrusių ir skautų vyčių draugovės nariams: Audriui Aleksišui, Andriui Markuliui, Linui Sutkui ir Linui Kelečiui. Terry Petry taip pat buvo suteiktas vyresnio skiltininko atžymėjimas už jo nuolatinę paramą „Lituanicos“ tuntui, ypač prižiūrint specialybių pasiruošimą. Paskiltininko laipsnis suteiktas Viliui Szykowski, Dominik Paužuoliui ir Giliui Blinstrubui už jų pareigingumą lankant sueigas ir pastangas pasiekti aukštesnius patyrimo laipsnius.

FSS Čikagos skyriaus sueigos įvykusios š. m. balandžio 20 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, dalyviai. Įdomią, intriguojančią istorinę paskaitą skaitė Rimantas Kunčas-Žemaitaitis. Jūratės Variakojienės nuotr.

Čikagos tuntų „Paskiltininkų kursai“ kviečia naujus ir sugrįžtančius kursantus

Paskiltininkų kursų tikslas: suteikti pradinių skautamokslių žinių naudojant skilčių sistemą. Skautams duota proga išmokyti vadovauti, sąžiningai atlikti pareigas, suprasti skautišką teoriją, dirbti kartu, išgyventi savaite gamtoje savarankiškai ir pasidžiaugti savo pasiekimais.

Kada? Nuo sekmadienio liepos 20 d. 10 val. r. iki penktadienio liepos 25 d. 3 val. p. p.

Kur? Rako miškuose, „Kernavės“ pastovyklėje

Kas dalyvauja? 1. Pirmą kartą kursą lankantys 11-12 metų skautės ir skautai. 2. Sugrįžtantys kursantai

Kaina: 125 dol., 6 dienos kursų dienos ir mokesčiai neskaldomi

Čekius rašyti: „Lithuanian Scouts Association“

Siųsti: Audrai Lintakienei

3509 Rosemead Ave

Brookfield, IL 60513

Registracija: Užpildyti Rako stovyklos registracijos formas ir išsiųsti pagal stovyklos reikalavimus.

Daugiau informacijos skambinti Audrai Lintakienei tel.: 708-387-9180 arba susisiekti elektroniniu paštu: Lintakas@sbcglobal.net

DEVINTOJI TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

įvyks 2008 m., rugpjūčio 9-19 dienomis,
Camp Monotoc, netoli Cleveland miestelio,
Ohio valstijoje.

Daugiau informacijos rasite tinklalapyje:
www.skautai.net

Tuntininkas, sv. ps. fil. Linas Paužuolis pasveikino vadovus, gavusius aukštesnius laipsnius, skautus, davusius įžodžius ir gavusius specialybių ženklus, ir palinkėjo neužmigti ant gautų laurų ir pradėti ruošti IX Tautinę stovyklą, kuri įvyks rugpjūčio 9-19 d., Cleveland miesto pašonėje. Jis taip pat padėkojo vyresniems ir jaunesniems tunto vadovams už jų pasiaukojimą vesti tuntą lietuviškos skautybės keliais. Didelis ramstis tuntui yra vyriausio skautininko pavaduotojas sv. s. Edis Leipus, sv. s. fil. Vytenis Lietuvnickas ir keletas kitų vadovų, be kurių pagalbos tuntui būtų sunku auklėti ir paruošti jaunuolius gyvenimui.

Tunto sekretorius ir adjuntas sv. vs. fil. Robertas Vitas išdalinė gautus registracijos lapus IX Tautinei stovyklai, kuriuos jis gavo iš Akademinio skautų sąjungos. Atrodo, kad Vyriausioji skautų sąjunga vadovybė, jaučiasi atlikusi savo darbą. Skautai lapus turi užpildyti ir grąžinti tuntininkui iki birželio 30 dienos arba reikės mokėti baudą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SEIMAS IR JO DARBAI

TOMAS DAPKUS

Beliko paskutinės savaitės iki šios kadencijos Seimo iš esmės paskutinės sesijos pabaigos. Mat iš rugsėjo 10 d. prasidėsiančios rudens sesijos galima jau beveik nieko nebesitikėti, nes ji atsidsurs spalio 12 d. vyksiančių parlamento rinkimų šešėlyje. Kokias problemas mėgino spręsti ir kokias problemas mums palieka kadenciją bei darbų sesiją baigiantis Seimas?

Žlugdomas Pilietybės įstatymas

Vienas gėdingiausių klausimų – niekaip nepriimamas, visai žlugdomas Pilietybės įstatymas. Nuo tada, kai Konstitucinis Teismas atėmė iš lietuvių prigimtą teisę į jų sukurtos valstybės – Lietuvos Respublikos – pilietybę, atkirto piliečių vaikus nuo jų tėvų valstybės, šalies parlamentas tik trypčioja vietoje. Lietuva ir taip graužiama emigracijos, o prie jos dar pridedamas masinis piliečių išbraukimas iš valstybės ir tautos gyvenimo. Žinovai teigia, jog per kelis dešimtmečius Lietuva gali netekti didelės dalies savo piliečių ir įgyti kitos kilmės piliečių. Mat vietoj išvykusių mūsų gyventojų į Lietuvą, kaip Europos Sąjungos narę, dirbti kviečiami asmenys iš Rusijos Federacijos, Baltarusijos Respublikos, Ukrainos nesunkiai atsikvėps šią ar kitą šalių pilietybę ir taip taps mūsų valstybės, o tuo pat metu ir ES, piliečiais. Tad dėl Seimo neveiklumo per keletą dešimtųjų metų turėsime visai kitokią Lietuvos gyventojų etninę sudėtį. Visuomenės apklausos rodo, kad devyni iš dešimties gyventojų pasisako už Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimą asmenims, gavusiems kitos valstybės pilietybę. Sociologiniai tyrimai taip pat atskleidė, kad dauguma Lietuvos žmonių – 78 proc. – yra įsitikinę, jog Seimas turėtų priimti sprendimą, kuriuo būtų užtikrinama, kad Lietuvos pilietybę bet kokiomis aplinkybėmis išsaugo Lietuvos piliečių vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai. Kad Seimas to neturėtų daryti, mano vos 5,9 proc. gyventojų. Tačiau Tautos atstovybė savo Tautos iki šiol neišgirdo.

Švietimo reformos nesėkmė

Būtinybę įgyvendinti aukštojo mokslo reformą taip pat buvo skelbiama šio Seimo ir jo formuojamos vykdomosios valdžios pareiškimuose bei programose. Visa reforma baigiasi tuo, kad nuo šiol net didelė dalis gerai besimokančių studentų turės mokėti už studijas valstybinėse aukštosiose mokyklose. Taigi aukštasis mokslas bus prieinamas ne tiek pagal sugebėjimus, kiek pagal finansinį pajėgumą. Štai prie parlamento protestavusi studentų minia klausia Tautos atstovų: įstojau į mokamą vietą, bet po pirmo semestro tapau pirmas grupėje, tad mokėti neberekėjo. Kodėl dabar, jeigu jau įstojai į mokamą vietą, turėsi mokėti iki paskutinio kurso? Atsakymų nėra. Nepadedą net pati Konstitucija, kuri griežtai teigia: „Gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas.“ Didės mokinčių studentų skaičius, ir tiek tos reformos. Jokių permąstymų dėl silpnėjančios studijų kokybės. Aukštosios mokyklos pačios nustatys, kiek studentų priimti. O kadangi lėšos iš

studentų tampa pagrindiniu universitetų biudžeto šaltiniu, aišku, kad jie, kaip ir kolegijos, darys viską, jog pritrauktų kuo daugiau studentų ir nepaisys jų gabumų. Dėstymo krūvis didės, o studentų skaičius mažės, net dėl demografijos krizės mažėjant abiturientų. Aukštosios mokyklos ir toliau tols nuo kokybiškos mokslinės veiklos, tokia studijų apimtis tik silpnins šlubuojančią studijų kokybę.

Įstrigęs naujasis Teismų įstatymas

Seimas taip ir nesugebėjo pradėti būtinos teismų reformos. Iki šiol nepriimtas naujasis Teismų įstatymas. To priežastis jau gerai žinoma – neskaidrus teisėjų klanas labiau už viską bijo galimybės suteikti piliečiams teisę skusti Vyriausiojo administracinio teismo sprendimus Aukščiausiajam Teismui. Pilietinės visuomenės instituto užsakymu „Vilmorus“ atlikta gyventojų apklausa aiškiai rodo, kad šalies piliečiai nuosekliai remia galimybę įvesti kasaciją Administracinio teismo byloms. Tiek 2007 m. rugsėjį, tiek 2008-ųjų gegužės pabaigoje atliktų tyrimų rezultatai skelbia, jog galimybę apskusti Vyriausiojo administracinio teismo sprendimus Aukščiausiajam Teismui remia apie 80 proc. Lietuvos gyventojų. Tam prieštarauja vos 4 proc. apklaustųjų. Kiti neturi nuomonės. Seimas taip ir nesugebėjo įvertinti viešai visuomenei bei valstybės vadovui melavusių, konstitucinę krizę šalyje kėlusiu aukštųjų teisėjų (V. Valančius, R. Klišauskas, V. Višinskis). Pažeidžiami yra sukalbamesni? O teisėjų skyrimas Seime jau virto graudžiu juoku. (...) Štai JAV Senatas su pabrėžtinu atidumu formuoja teisminę valdžią, o mūsų parlamentariai neslepia nuobodulio ir Seimo, kaip institucijos, bejėgiškumo. Bet ką ten teisėjai, kai net Vyriausybės formavimas yra išorės jėgų rankose.

Kitos reformos

Reikia skubiai pradėti policijos reformą – su tuo sutinka, matyt, visos politinės partijos, Vyriausybė ir pati policija. Reformos projektai parengti, bet ir toliau klaidžioja tarp Vyriausybės ir Vidaus reikalų ministerijos, o Seimo vis nepasiekia. Tačiau parlamentariai jų ir nepasigenda.

Savivaldos reforma taip pat neįgyvendinta. Nors žadėti tiesioginiai Lietuvos miestų ir rajonų merų rinkimai, to nepadaryta, o ir projektai, įtvirtinantys tokius rinkimus, iš esmės tėra apgaulė. Tiesiogiai savivaldybių gyventojų renkamas meras, kaip ir kiti tarybos nariai, tebus jos pirmininkas. Toks tiesioginis meras daugiau būtų atstovaujanti, vos ne nominali figūra. Užgeso ir sumanytas miestų bei rajonų tarybas rinkti pagal mišrią sistemą, taip kaip renkamas Seimas. Žadėta naikinti apskritis ir tiesiogiai rinkti seniūnus. Daugiau niekas apie tai nekalba. Matyt, tai ir vėl bus tik rinkimų šūkiukai.

Valstybės kontrolė neseniai paskelbtose audito išvadose atskleidė, kad net padvigubinus Privalomojo draudimo fondo biudžetą ir smarkiai padidinus sveikatos priežiūros finansavimą, tai neturėjo didesnės įtakos ligoniams teikiamų paslaugų kokybės gerėjimui. Elitinės medicinos rėmimu užsiimantys politikai, matyt, tokių auditų net nepastebi.

Septyni JAV lietuvių išeivijos stebuklai – kas jie?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Pernai metų mano parašytas straipsnis „Drauge“ skaitytojus kvietė padėti išrinkti septynis Lietuvos stebuklus (2007 m. spalio 05 d.). Ten taip pat rašiau, kad jeigu atsilies daugiau nei septyni skaitytojai, tai ir tai būtų galima laikyti stebuklu. Iš viso sulaukiau atsakymų iš 24 asmenų, didelė jų dauguma gyvena JAV. Visą sudėjus jie pasiūlė 61 skirtingą objektą. Daugiausia balsų gavo šie septyni stebuklai. Skliausteliuose pažymėjau, kiek atsakovų tą objektą siūlė: Kryžių kalnas (19); Trakų pilis (17); Kernavė (14); Neringos kopos (14); Vilniaus senamiestis (10); Gedimino pilis (9) ir Aušros vartai (8) („Draugas“, 2007 m. lapkričio 17 d.).

Mintis gena mintį. Kokia būtų skaitytojų reakcija, jeigu jų būtų parašyta pasiūlyti septynis JAV lietuvių išeivijos stebuklus? Niekad nesužinosime, jei nepabandysime.

Čia sąmoningai norima užbėgti už akių rimtam ir jau prie galo einančiam projektui – „Lietuvių kultūrinis palikimas Amerikoje“. JAV LB Kultūros taryba leidžia meninį fotoalbumą, kur atsispindės gausus ir vertingas lietuvių kultūrinis palikimas šiame krašte. Juk ateiviai čia statė bažnyčias, vienuolynus, mokyklas, kultūros centrus, jaunimo stovyklas ir paminklus. Albumas bus didesnio formato, anglų ir lietuvių kalbomis, gero popieriaus ir kietais viršeliais. Tikimasi, kad toks albumas bus naudingas supažindinant mūsų tautiečius Lietuvoje bei Amerikos visuomenę su Amerikos lietuvių kultūrinio palikimu šiame svetingame krašte. Leidinio atsakingasis redaktorius yra Algis Lukas, o vyriausioji redaktorė – Danutė Bindokienė. Leidinio laukiama dar šiais metais. Sėkmės!

Grįžkime prie naujo konkurso – septynių JAV išeivijos stebuklų išrinkimo. Kokios konkurso taisyklės? Kuo jų mažiau, tuo geriau. Taisyklės stabdo spontanišką kūrybingumą, o mes skaitytojų kūrybingumo kaip tik ir norime. Gal nevertėtų apsiriboti vien objektais ar statiniais. Juk yra pasiekimų, kurie nėra sukrauti į sandėlius, pvz., Čikagos Lietuvių opera. Turime pasiekimų, kurie pasikartoja, pvz., Dainų bei Šokių šventės, Mokslo ir kūrybos simpoziumai. Turime pasiekimų, daugelį metų dirbančių kultūrinį ir visuomenės informavimo darbą – tai mūsų žiniasklaida. Turime daugybę stambių ir smulkesnių fondų, remiančių lietuvišką veiklą ir jame besidarbuojančius, ypač jaunimą. Kas nėra girdėjęs apie Lietuvių Fondą, Tautos fondą, Vydūno fondą, Ateitininkų šalpos fondą?

Išeivijos stebuklai nesiriboja vien tik koku nors laiko tarpu, nors atmintini objektai ir įvykiai su laiku keičiasi. Turime šimtą metų greitai švėsiantį „Draugo“ dienraštį. Turime išeivijos pasididžiavimą sukėlusį chorą „Exultate“. Garsas ir pripažinimas nubangavo iki Lietuvos ir grįžo atgal. Ramiai ir prasmingai dirba Amerikos lietuvių kultūros archyvas bei Lituaniškos tyrimų ir studijų centras, atšventęs sidabrinę sukaktį. Jaunimo centras Čikagoje paminėjo savo 50-metį, Kultūros centras New York mieste išslydo iš lietuvių rankų, bet savo laiku turėjo didelę įtaką tos apylinkės lietuviams. Pasaulio lietuvių centras, palyginti dar naujokas, pilnas renginių ir organizuotos veiklos. Ten rudenį rinksis XIV Mokslo ir kūrybos simpoziumo dalyviai iš viso pasaulio.

O kur dar gal mažiau žinomi stebuklai, esantys Florida, California ir kitose lietuvių gyvenamose valstijose?

Norėdamas duoti paskatinantį pavyzdį, pats sau vienas atsisedau ir surašiau pirmuosius dešimtį galvon atėjusių objektų ar įvykių. Štai jie: bostoniškė „Lietuvių enciklopedija“; Lietuvių Fondas; Dainavos jaunimo stovykla; Čikagos Lietuvių opera; Dainavos meno ansamblis; „Exultate“ choras; dienraštis „Draugas“; Jaunimo centras; Pasaulio lietuvių centras; Lituaniškos tyrimų ir studijų centras. Norėjau išskirti ne tik istoriškai svarbius objektus bei įvykius, bet šiuo metu juos esančiais dar dinamiškais ir svarbiais. Man reiks prie šio pradinio savo sąrašėlio sugrįžti ir išrinkti tik septynis stebuklus. Tuo tarpu gerbiamus skaitytojus kviečiame pamąstyti ir savo nuomonę parašyti. Kvietimas yra siūlyti stebuklus, o ne stebukladarius. Malonėkite atsilipti per du mėnesius nuo šio rašinio išspausdinimo. Siųsdami siūlymus, rašykite tiesiai vyr. redaktoriui į „Draugą“, el. paštas: redakcija@draugas.org, pažymėdami kad tai skaitytojų laiškų skyreliui. Gauti atsakymai bus peržiūrėti, suskaičiuoti ir netrukus paskelbti. Ačiū!

Pats pirmasis atsiliepiamas su septyniomis nominacijomis iš šio straipsnio korektorės: dypukų meilė ir pasiryžimas išlaikyti lietuvių ir perduoti jaunimui meilę Lietuvai; Čikagos Lietuvių opera; lituanistinės mokyklos; tautinių šokių grupės ir chorai; vasaros stovyklos; Dainų ir Šokių šventės; skautų ir ateitininkų veikla. Kas bus kita ar kitas?

Vyravo šventinės ir laisvos dienos

Užtat šio parlamento darbotvarkėse vyravo šventinės ir laisvos dienos, seksualinių mažumų teisės. Seimas taip ir nesugebėjo vykdyti nors mažiausios parlamentinės kontrolės, priešingai – ką pradėdavo, to nesugebėdavo baigti (Valstybės saugumo departamento parlamentinis tyrimas). Galima teigti, jog šios kadencijos Seimas, leisdamas pavaldžioms institucijoms ar skiriamiems asmenims taip tyčiotis iš savęs, apskritai sukompromitavo parlamentarizmą, o daugiausia jėgų ir dėmesio skyrė tik sau – nesustodami keitėsi Seimo ir jo komitetų vadovai, vyko niekam neįdomūs ir jokios naudos valstybei neduodantys Etikos komisijos smerkiamieji posėdžiai dėl kur nors slapta atostogavusių ar stiklą tauraus gėrimo išlenkusių Seimo narių.

„Lietuvos žinios“

JONINĖS, JONINĖS...

Veronika Povilionienė ir Arvydas Reneckis kviečia visus dainuoti.

Programos vedėjai Hansas (Ramūnas Paulauskas) ir Aušra Jasaitė.

Dainuoja „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas.

Joninių vainikas.

„Suktinis“ pasitinka svečius.

Kupolėle, kas tave skynė,
Kupolėle švento Jono?
Kupolėle, Čikagos mergos,
Kupolėle švento Jono...

dainavo Veronika Povilionienė, „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas ir visi, kas buvo Joninėse, kurias jau aštuntą kartą surengė Amerikos lietuvių televizija (ALTV).

O susirinko nemažas pulkas jaunų ir vyresnių, su vainikais ir be jų, mažų ir didelių. Visus atvykusius prie vartų pasitiko Joninių šeimininkė Karilė Vaitkutė ir Pupų dėdė – Antanas Čiurlionis su armonika, kiek toliau – Arvydas Brunius su daina.

Šventę atidarė ALTV vadovas Arvydas Reneckis. Pagrindinė meninės programos viešnia dainininkė Veronika Povilionienė nuo pat šventės pradžios sukūrė etnografinę nuotaiką. Sukosi „Suktinio“ (vadovai Salomėja ir Vidmantas Strižigauskai) šokėjų poros, mažieji „Pasakos“ ir Dance Duo“ šokėjų liai. Susirinkusius pasveikino tėvas Antanas Saulaitis ir JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė informacijai Marija Remienė.

Po iškilmingos dalies buvome pakviesti į salę. Ant scenos galinga aparatūra, jaudinasi mažieji programos dalyviai. Koncertą pradėjo „Tu ir aš“ (vadovė Loreta Karsokienė) skrybeliuotos dainininkės, „Pasakos“ (Rūta Mičiulienė) ir „Dance Duo“ (Sandra Čelkytė-Krumhorn) šokėjos.

Į sceną lipa „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas. Padainavęs keletą dainų kviečia Veroniką. Ir uždainuojame Joninių dainas (kad galėtume kartu dainuoti V. Povilionienė paruošė Joninių dainų dainynėlį).

Darosi karšta, visi eina į lauką atsigaivinti. Kas Pupų dėdės klausosi, kas žaidimus žaidžia (atrakcionų – net akys raibsta), kas arkliukais jodinėja, kas ledais ar gėrimais gaivinas, o praalkę ilgoje eilutėje kantriai laukia.

Ir vėl klausomės Artūro Blažuko, Povilo Strolios, A. Bruniaus.

Salėje būti pabodo – pievoje su V. Povilioniene žaidimus žaidžiame, lietuvių liaudies dainas dainuojame. Vaikai, apspitę Veroniką, „padeda“ jai. Pasirodo, kad jiems ne tik kompiuteriai svarbu, dainuoti ir šokti jie taip pat nori!

O čia jau jaunieji „Grandies“ (Violeta Fabionovich) šokėjai ratą suka. Atrodo visai nepavargę, visus savo šokiu uždega, o gi kiek dabar repetuoja, kiek prakaito lieja – XIII Lietuvių tautinių šokių šventė ne už kalnų. Šaunuoliai, nepatingėję, atvyko, visus pralinksmino, nuotaiką visiems pakėlė! Už tai katučių nuo žiūrovų susilaukė.

Programa nesibaigia. Jau „Suktinis“ vėl ratą suka, Algimantas Barniškis, Arūnas Augustaitis dainuoja, Rimas Pumputis akordeoną virkdo.

O ką merginos veiks? Ogi vainikėlius pynė ir vainikėlių mėtymo varžybose dalyvavo.

Neapsieita be loterijos. Prizai tikrai puikūs – siuntinį į Lietuvą nemokamai gali išsiųsti (prizą įsteigė „Atlantic Express Corp.“); už vaiko mokslą lituanistinėje mokykloje apmokėti (Lietuvių Fondas tam skyrė 350 dol. vertės prizą); nemokamą advokato atstovavimą eismo taisyklių pažeidimų byloje gauti (šį 200 dol. vertės prizą įsteigė advokatas Danas Lapkus); suvenyrinę kolekcinę lietuviškos degtinės istorijos knygą pavartyti (Baltic Food Distributing) ar nemokamai papietauti (50 dol. vertės „Two Rivers“ dovanų kortelė).

Kad ir nulijo lietutis, nuotaikos nepagadino. Niekas net nepastebėjo, kaip saulelė vakarop krypti pradėjo. Bet argi skirstysies namo?! Visi renkasi prie laužo. Veronika vėl dainą užveda, dainininkai, šokėjai, muzikantai ir visi Joninių dalyviai jai pritaria. Smagu. Liejasi lietuviška daina, atrodo visa Lietuva Čikagoje susirinko.

Visas dainas, šokius, muzikines melodijas į vieną vainiką supynė programos vedėjai Aušra Jasaitė ir Hansas (Ramūnas Paulauskas). Visą dieną pynė, daug dirbo, tad gražus vainikas buvo!

Oi ta ta, Kupole graži,
Vai kur buvai?

Ogi Čikagoje buvau, kur daug lietuvių susirinko, kartu dainavau, atlikėjams plojavau, organizatoriams Karilei Vaitkutei ir Arvydui Reneckui, jų padėjėjams bei visiems šventės dalyviams dėkojau. Tikros Joninės, su jau seniai pamirštomis (o daugeliui net nežinomomis) Joninių dainomis, žaidimais ir šokiais.

Laima Apanavičienė

Įdomu dideliam ir mažam...

Mažosios „Tu ir aš“ dainininkės.

Pupų dėdė–Antanas Čiurlionis „virkdė“ armoniką.

Kokia šventė be juokdario?

„Dance Duo“ šokėjėlės pasiruošusios šokti.

Pinsiu pinsiu vainikėlį.

Kas toliau numes vainikėlį?

Kokios Joninės be laužo?

Visi šoka, kaip kas moka.

Dūdų orkestras „Gintaras“ Joninėse groja pirmą kartą.

Jono Kuprio nuotraukos

Vilnius, birželio 23 d. (BNS) – Pirmadienio popietę vidurio ir pietryčių Lietuvoje gausiai palijus, sutriko automobilių eismas greitkelyje Vilnius – Kaunas bei didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Kaune vėtra su ledo kruša laužė medžius, apgadino keletą automobilių bei banko pastatą. Kai kurios gatvės smarkiai apsemtos, užverstos medžių šakų. Vanduo apsėmė pravažiuojančius automobilius, spaudos kioskus. Sostinėje lietaus vanduo apsėmė autobusą su žmonėmis.

Delfi.lt nuotr.

Daugėja iš šalies išsiunčiamų pinigų

Vilnius, birželio 23 d. (BNS) – Lietuvoje sparčiai daugėja iš šalies išsiunčiamų pinigų. Praėjusiais metais užsienio valstybėse gyvenantys žmonės į Lietuvą pervedė apie 2,9 mlrd. litų, tuo tarpu iš Lietuvos į užsienį išsiųsta 1,2 mlrd. litų. Per keturis pirmuosius šių metų mėnesius į Lietuvą siunčiama suma išaugo daugiau kaip dešimtadaliu, o iš Lietuvos į užsienį – net 28 proc. iki beveik 422 mln. litų.

Lietuvos banko Finansinio skyriaus viršininkas Mindaugas Leika mano, kad pinigų srautai iš Lietuvos auga, nes didėja šalyje legaliai dirbančių užsieniečių skaičius.

„Mes pastebime, kad dalis žmonių pinigus siunčia į Lietuvą, tačiau po kurio laiko jie vėl grįžta ten, kur

buvo uždirbti“, – teigė banko „DnB Nord“ Mažmeninės bankininkystės departamento vadovas Ričardas Butkus. Kodėl tai daroma, bankininkams paašškinti sunku. Pinigai gali būti pervedami į užsienį išvykstantiems moksleiviams ir studentams.

Pastebima, jog nekilnojamojo turto kainoms Lietuvoje tapus sunkiai įkandamoms, dalis žmonių puolė investuoti užsienyje. Jie perka būstus Turkijoje, Bulgarijoje, Egipte ir kitose šalyse.

„Hansabanko“ Elektroninės bankininkystės departamento direktorius Ramūnas Strauka teigė, kad pinigų pervedimai į Lietuvą šiuo metu sparčiausiai auga iš Norvegijos. Pervedimai iš Didžiosios Britanijos ir Airijos nebeauga arba net linkę mažėti.

Lietuviškos maisto kainos lenkia europines

Vilnius, birželio 23 d. (Alfa.lt) – Kai kurie maisto produktai Lietuvoje jau kainuoja brangiau nei Vakarų Europoje.

Europos Sąjungos (ES) statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, maistui, alkoholiui ir tabakui mūsų šalies gyventojai 2005 metais išleido 37,3 proc. visų pajamų. Daugiau išleido tik tai rumunai – 50 proc.

Lietuvoje infliacija yra viena didžiausių visoje Europos Sąjungoje, o bene sparčiausiai brangsta maistas. Be to, atlyginimai Lietuvoje – kur kas mažesni nei daugelyje ES valstybių, o išlaidos maistui – vienos didžiausių.

Nors dar anksti teigti, kad visos kainos pasivijo ES lygį, skirtumas sparčiai mažėja. Kai kurios maisto prekės mūsų šalyje jau kainuoja brangiau nei Ispanijoje ar net Airijoje. Pavyzdžiui, pieno kainos Lietuvoje jau 7 proc. didesnės negu Ispanijoje. Jos jau priartėjo prie Airijos ir Didžiosios Britanijos kainų.

Tiesa, kol kas degalai Lietuvoje pigesni. 95 markės benzinas mūsų šalyje kainuoja apie 4 litus už litrą. Ispanijoje – 50 centų, Airijoje – litu, Didžiojoje Britanijoje – 1,5 lito daugiau.

Dyzeliniai degalai šiose šalyse kainuoja atitinkamai 15, 70 centų ir 1,14 lito daugiau.

Lietuvoje mažiausias mėnesio atlyginimas (neatskaičius mokesčių) yra vos 800 litų. Ispanijoje mažiausias uždarbis per mėnesį yra 631 euras (2,177 litai), Jungtinėje Karalystėje jis yra apie 5 kartus didesnis nei Lietuvoje, Airijoje – didesnis daugiau nei 6 kartus.

„Tikėtis, kad maistas mūsų šalyje visuomet bus pigesnis nei Vakarų Europoje, būtų naivu. Juk ir žemės ūkio produkcijos supirkimo kainos jau artėja prie europinių. Lietuvos maisto pramonės bendrovės gana daug eksportuoja, nes užsienyje mokama daugiau. Suprantama, kad jiems nesinori šalies viduje parduoti produktų gaunant mažesnę pelną. Tačiau blogiausia tai, kad didėjant eksportui su perdirbėjais jau visai nebesusėja žemės ūkio produkcijos gamintojai. Todėl už žaliavas tenka arba mokėti daugiau, arba atsigaubinti jų iš užsienio, o dėl to didėja galutinės produkcijos savikaina“, – teigė „DnB Nord“ banko specialistas.

Lietuva prieštarauja Rusijos norams

Vilnius, birželio 23 d. (BNS) – Lietuva nesutinka su kai kuriomis Rusijos siūlomomis išlygomis programoje „Partnerystė taikos labui“. KAM teisininkas D. Žalimas sako, kad Rusija siekia išplėsti savo teises kitų šalių teisų sąskaita.

Programoje „Partnerystė taikos labui“ (PTL) dalyvauja ne tik NATO valstybės, bet ir Rusija, Ukraina bei kitos buvusios sovietinio bloko šalys.

Todėl patvirtindama NATO ir jos partnerių susitarimą dėl karinių pajėgų ir papildomą protokolą, Lietuva siūlo pridėti priedą, kuriame šalis išdėstyta savo požiūrį – pritaria ar ne Rusijos išskeltiems reikalavimams.

Rusija norėtų, kad PTL susitarime būtų įtvirtintos išimties su nuoroda į jos nacionalinę teisę. Tai reikštų, kad tam tikrose karinio bendradarbiavimo srityse Rusija vadovautųsi ne susitarimu tarp partnerių, bet sa-

vo vidaus įstatymais.

„Vyksta įtempti ginčai ir visos NATO šalys išsako didžiulį susirūpinimą dėl to, ką tai galėtų reikšti praktikoje. Kai praktikos kol kas nėra, tai labai sunku pasakyti, bet pagal jų tuos pareiškimus jie tiesiog gali pagal savo nacionalinę teisę nustatyti kitokias normas, negu pačioje sutartyje numatyta, o tas mums nepriimtina. Nes jeigu yra sutartis, tai jina turi būti ir vienodai suprantama, ir vienodai vykdoma“, – sakė krašto apsaugos ministro patarėjas teisės klausimais Dainius Žalimas.

Rusija yra pareiškusi, jog norėtų išimčių dėl 15 nuostatų, kurios apima ginčus dėl valstybių galių, karinių pajėgų atleidimą nuo mokesčių už naftos produktus, Rusijos norus nevaržomai tikrinti prekių ir transporto priemonių įvežimą į jos teritoriją bei kitas sritis.

Vaikai negali jaustis visiškai saugūs niekur

Vilnius, birželio 23 d. (BNS) – Šiandien vaikai mūsų šalyje negali jaustis visiškai saugūs niekur – nei eidami į mokyklą ar grįždami namo, nei mokykloje, nei šeimoje. Bene pavojingiausias amžius – paauglystė. Du trečdaliai smurto aukų – berniukai. 219 vaikų nukentėjo nuo seksualinės prievartos. Pasak statistikos, tai net du trečdaliai visų registruotų šios rūšies atvejų.

Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, pernai registruota 4,6 tūkst. vaikų, nukentėjusių nuo nusikalstamų veikų. Beje, tai 570 vaikų mažiau nei 2006 m. Daugiau nei pusė (59 proc.) nukentėjusių vaikų buvo 14–17 metų amžiaus paaugliai, du trečdaliai – berniukai.

Kas septintas nukentėjęs vaikas smurtą patyrė iš tėvo ar motinos. 2007 m. nuo tėvų nukentėjo 614 vaikų. Anot policijos statistikos, tai šeštadaliu mažiau nei 2006 m. Nuo patėvių, pamočių ar įtėvių nukentėjo

77, nuo globėjų – 5 vaikai.

10 vaikų pernai buvo nužudyta, 19 vaikų patyrė sunkius sveikatos sutrikdymus. Užregistruota 1,7 tūkst. vaikų, nukentėjusių nuo plėšimų ir vagysčių. Statistikos departamento duomenis, 2007 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 695,510 vaikų iki 18 metų.

Anot Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos 2007 m. ataskaitos, pradėtų tyrimų pagal asmenų skundus bei vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus duomenys rodo, kad dažniausiai vaikų teisės pažeidžiamos šeimoje. Būtent dėl šeimos narių elgesio su vaikais pernai gauta daugiausiai skundų bei pradėta tyrimų. 57 proc. atvejų iš jų pasitvirtino.

„Šie duomenys rodo, kad vaikams trūksta kvalifikuotos pagalbos, kad dažnai tėvai nėra pajėgūs spręsti kylančių problemų, vadovaudamiesi vaiko interesais bei atsižvelgdami į vaiko nuomonę“, – rašoma ataskaitoje.

Varžėsi jachtų buriuotojai

Kaunas, birželio 23 d. (ELTA) – Savaitgalį Kauno mariose vykusį „Švyturio“ RS-280 jachtų klasės buriavimo čempionato ketvirtąjį etapą laimėjo kapitono Sauliaus Pajarsko vadovaujama „Raganosio“ jachtos įgula, surinkusi 8 baudos taškus. „Raganosio“ komanda iškovojo trečiąją pergalę šių metų čempionate.

Antrąją vietą užėmė nugalėtojos vardą ginanti „Arabelos“ įgula, vadovaujama kapitono Raimondo Šiugzdinio, trečiąją – Aido Margio vadovaujama jachtos „Alfeta“ komanda. Šiemet „Švyturio“ RS-280 buriavimo čempionate dalyvauja 11 profesionalių buriuotojų komandų.

Eltos nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Rusija ragina žvelgti į santykių su ES visumą

Rinkiminiam, politizuotam požiūriui į istoriją turi būti priešpastatyti garbingi moksliniai ginčai, – sakoma dokumente, kurį po derybų Breste pasirašė Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev (k.) ir Baltarusijos vadovas Aleksandr Lukašenka.

Reuters nuotr.

Maskva, birželio 24 d. („Interfax“–BNS) – Rusijos ir Europos Sąjungos (ES) strateginės partnerystės siekiai turi būti viršesni už atskirų valstybių norus, mano Maskva.

„Dabar kai kurios šalys bando pasinaudoti Rusijos ir ES santykiais, sprendamos perdėm dvišales problemas. Visos tos problemos žinomos, jos buvo svarstytos, dėl jų ES negavo sutikimo vesti derybas ir mes praradome pusantrų metų, bet vis dėlto ES išsprendė šią problemą“, – pareiškė spaudos konferencijoje užsienio reikalų ministro pavaduotojas Aleksandr Gruško, veikiausiai omenyje turėdamas Lietuvą ir Lenkiją.

Pasak A. Gruško, „būtina plačiau žvelgti į Rusijos ir ES santykių visumą“. Ministro pavaduotojas priminė, kad Rusijos ir ES susitarimas, prasižėdiantis Chanty Mansijsk vykščiamame viršūnių susitikime, apims ne tik ekonomiką, bet ir saugumo, judėjimo laisvės, sąveikos tarptautinėje aplinkoje problemas. Diplomatas

pabrėžė, kad dokumente atsispindės ir bendradarbiavimo kultūros, mokslo ir švietimo srityse klausimai.

ES užsienio reikalų ministrai formalų sutikimą pradėti derybas su Rusija dėl naujos strateginės partnerystės sutarties po beveik dvejus metus trukusios aklavietės davė gegužės gale. Toks sutikimas buvo duotas po to, kai į mandatą buvo įtraukti Lietuvos iškelti reikalavimai.

Analitikai sako, kad derybos su Rusija ir bet kokio susitarimo patvirtinimas ES sostinėse tikriausiai užtruks kelerius metus.

Balandžio pabaigoje Lietuva sustabdė derybų su Rusija pradžią, pasiūlydama prie derybų mandato keturias deklaracijas – dėl Lietuvai nutūkusių tiekimo naftotiekiu „Družba“, išaldytų nesutarimų Gruzijoje ir Moldovoje sprendimo, bendradarbiavimo tiriant Sausio 13-osios įvykių, Medininkų žudynių bylas ir dėl pagalbos tremtiniam, grįžtantiems į tris Baltijos valstybes.

Baltarusijoje ruošiamasi parlamento rinkimams

Minskas, birželio 24 d. („Interfax“–BNS) – Baltarusijoje antradienį prasidėjo parlamento – Nacionalinio Susirinkimo – rinkimų kampanija.

Šią datą praėjusią savaitę po autoritariško Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka susitikimo su Centrinės rinkimų komisijos (CRK) pirmininke Lidija Jermošina paskelbė šalies vadovo spaudos tarnyba.

„Valstybės vadovas dar kartą pabrėžė, kad rinkimai turi būti demokratiniai ir kiek įmanoma atviresni“, – nurodė spaudos tarnyba.

Ji taip pat pažymėjo, kad, pasak A. Lukašenka, „vietos ir tarptautiniai stebėtojai privalo gauti visą informaciją apie pasirengimą rinkimų kampanijai ir apie tai, kas rinkimų dieną vyksta pačiose rinkimų apylinkėse ir rinkimų komisijose“.

Valstybės vadovui buvo perduotas dekretas dėl CRK narių, turinčių patariamojo balso teisę, projektas, kuriuo įkuriama CRK narių, kurie priklauso įvairioms politinėms partijoms, įstaiga.

Prezidentas pažymėjo, kad „turi būti visiškai užtikrintas pasirengimo deputatų ir senatorių rinkimams bei jų eigos finansavimas“. Tai sakymas A. Lukašenka atkreipė dėmesį, jog „visas lėšas būtina naudoti taupiai ir apgalvotai“.

Paskutinį kartą rinkimai į Baltarusijos parlamentą vyko 2004 m. Per juos šalies opozicinių politinių jėgų atstovai negavo nė vienos vietos žemuosiuose parlamento rūmuose. Vakarų stebėtojai šiuos rinkimus įvertino kaip neatitikusius tarptautinių reikalavimų.

pradėjo derybas dėl naujosios vyriausybės sudėties.

AZIJA

MANILA

Filipinų narai gelbėtojai antradienį pranešė, kad nuskendusiam keltui, kuriuo plaukė daugiau kaip 850 žmonių, rado daug skenduolių, ir taip patvirtino niūriausius keleivių ir įgulos narių giminaičių nuogastavimus. Giminaičiai dar puoselėjo pasakutines viltis, kad jų artimieji nuskendusiam keltui „Princess of the Stars“ dar gali būti surasti gyvi. Kelintas prie centrinės Sibujano salos apvirtu ir nuskendo šeštadienį, Filipinus užklupus viesului „Fengshen“. Filipinų civilinės gynybos vadovas Anthony Golez sakė, kad iš kelto išsigelbėjo 57 žmonės, kai kuriems iš jų pavyko susėsti į gelbėjimo valtį. Tačiau dauguma keleivių, kaip pranešama, turėjo mažai laiko išsigelbėti, nes keltas, staiga užklupus viesului, apvirtu labai greitai. Tai viena didžiausių laivybos nelaimių per visą Filipinų istoriją.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

„Irano prezidentą Mahmoud Ahmadinejad buvo rengiamasi nužudyti – per šį mėnesį Romoje įvykusį Jungtinių Tautų (JT) viršūnių susitikimą maisto klausimais ir per jo kelionę į Iraką kovo mėnesį“, – pirmadienį sakė vienas jo padėjėjų. Praėjusią savaitę M. Ahmadinejad pats kalbėjo apie sąmokslą nužudyti jį Irake – ta informacija nustebino kai kurias vietos žiniasklaidos priemones. Tačiau dabar pirmą kartą sąmokslas susietas ir su jo kelione į Italiją.

***

Iranas antradienį paneigė gandus apie smūgį jo branduoliniams objektams, dėl kurių išvakarėse buvo kilęs sąmyšis finansų rinkose. Kaip sakė aukštas pareigas užimantis Irano valdžios pareigūnas, pranešimas apie smūgį, kuri neva Izraelis sudavė branduoliniams objektams Irane, neturi jokio pagrindo. Savo ruožtu Jeruzalėje Izraelio armijos atstovas spaudai irgi sakė: „Mes neturime jokių žinių apie kokį nors panašų įvykį Irane.“

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos gynybos ministras Franz Josef Jung antradienį pareiškė, jog Vokietija šiemet planuoja dar tūkstančiu padidinti savo karių Afganistane skaičių. Kalbėdamas spaudos konferencijoje Berlyne F. J. Jung sakė, jog vyriausybė siekia karių skaičių padidinti iki 4,5 tūkstančio. Vokietijos parlamentas numato ne daugiau 3,5 tūkst. karių Afganistane. Iš NATO narių, o ypač iš JAV, Vokietija jaučia stiprų spaudimą padidinti karinių pajėgų skaičių Afganistane ir iš šiaurinės šalies dalies perkelti karinius į pavojingesnius pietų regionus padėti kovoti su talibų sukilėliais.

***

2011 metų rudenio – laikas, kada „Nord Stream“ projektas gali būti įgyvendintas, mano Vokietijos dujų įmonės „E.ON Ruhrgas“ valdybos pirmininkas Bernhard Reutersberg. „Šio projekto dalyviai įsitikinę, kad 2011 metų rudenį dujotiekis veiks“, – pareiškė jis antradienį spaudos konferencijoje Maskvoje. Tuo pat metu energetikos bendrovės vadovas pripažino, kad projektui netikėtai iškilo „sunkumų ir problemų“ dėl leidimų darbams atlikti. 2011 m. dujotiekis „Nord Stream“ turėtų pradėti tiekti gamtines dujas Vakarų Europai 1,200 kilometrų atstumu – iš Rusijos miesto Vyborg į Greifswaldą Vokietijoje.

BRIUSELIS

Slobodan Milošević partijai balsavus už sąjungą su buvusiais priešininkais, atsirado galimybė Serbijai turėti tikrai proeuropietišką vyriausybę, antradienį sakė vienas Europos Sąjungos (ES) pareigūnas. „Ilgai laukėme demokratinės, europietiškos pertvarkų siekiančios vyriausybės Serbijoje ir ji bus labai svarbi dirbant dėl europietiškos ateities, dėl kurios esame visiškai įsipareigoję“, – Briuselyje vykstančioje konferencijoje dėl Balkanų sakė ES plėtros komisaras Olli Rehn. Prezidentas B. Tadić pareiškė, kad jo sąjunga ir socialistai užmiršo ankstesnius nesutarimus ir

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MAŽOJI LIETUVA

Scenoje Kaliningrado (Karaliaučiaus) 48 mokyklos mokytoja Rūta Leonova kartu su savo lietuvių kalbos bei etnokultūros būrelio mokiniais.

Skudučiuoja Karaliaučiaus vaikų ansamblio „Gintarėlis“ berniukai (vad. Algirdas Karmilavičius).

DRAUGŲ SUSITIKIMAS „Lietuviška kultūra rusiškoje mokykloje“

ALGIRDAS KARMILAVIČIUS
Kaliningrado (Karaliaučiaus)
35 licėjaus mokytojas

Ta diena Kaliningrado (Karaliaučiaus) 48 vidurinėje mokykloje buvo labai linksma ir triukšminga. Gražiai papuošta aktų salė, visur lietuviški sveikinimo žodžiai. Kovo 15 d. mokykloje įvyko graži šventė, skirta paminėti 15 metų bendravimo ir bendradarbiavimo su Lietuvos mokyklomis sukaktį.

Ši draugystė prasidėjo nuo lietuvių kalbos būrelio veiklos. Lietuvių kalbos būrelis pradėjo veikti, kai jam vadovauti ėmė puiki pedagogė, organizatorė, žodžio meistrė Rūta Leonova. Penkiolika metų mokytoja Rūta

moko vaikus lietuvių kalbos, supažindina juos su Lietuvos kultūra, organizuoja įvairius renginius, keliones, poetinius skaitymus. Daug kartų mokytojos Rūtos mokiniai užėmė prizines vietas lietuvių kalbos olimpiadoje, rašinių, meninio skaitymo konkursuose.

Rūta ne tik puiki pedagogė, bet ir aktyvi Kaliningrado srities lietuvių kalbos mokytojų asociacijos narė, daug kartų dalijosi savo patirtimi įvairiuose seminaruose tiek Kaliningrado srities mokyklose, tiek Lietuvoje mokytojams keliant kvalifikaciją. Nepailstanti mokytoja yra apdovanota daugybe diplomų, padėkos raštų. Jos darbas įvertino Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos

Respublikos Vyriausybės, Mažosios Lietuvos draugija Čikagoje, Kaliningrado srities lietuvių kalbos mokytojų asociacija, mokyklos vadovybė ir kitos visuomeninės organizacijos.

Aktyvi mokytojos veikla ir noras visur dalyvauti išaugo į gražią tradiciją švęsti „Lietuviškos kultūros rusiškoje mokykloje“ dienas. Šiomet – jubiliejinė 15-oji šventė.

Šventėje dalyvavo daug svečių: Kaliningrado srities Kultūros ministerijos tarptautiniam bendradarbiavimui atstovas Oleg Panasenko, Lietuvių autonomijos Kaliningrado srityje pirmininko pavaduotojas Bronius Norkus, rašytoja Eugenija Untulienė, viešnia iš lietuvių bendruomenės Genovaitė Koplenskova, Kaliningrado (Karaliaučiaus) 4-os vidurinės mokyklos direktorė Valentina Jurčenko, Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos valdybos narys Algirdas Karmilavičius. Į šventę atvyko folklorinis ansamblis iš Kauno „Ale va“ – vadovė Vita Braziūnienė. Išvykimą iš Lietuvos organizavo Genovaitė Kucailienė.

Mokyklos direktorė Raisa Krivčenkova papasakojo apie mokyklą, mokytojus, švietimo naujoves, padėjo mokytojai Rūtai už ilgąmetį kūrybingą darbą. Pati mokytoja paruošė pristatymą apie lietuvių kalbos fakultatyvo mokinių veiklą.

Labai gražiai savo mokytoją pasveikino buvę mokiniai, palinkėjo

sveikatos, kūrybingumo ir padovanojo didžiulę puokštę gėlių. Visi svečiai linkėjo mokyklos kolektyvui kūrybingumo, sėkmės, o mokytojai Rūtai ilgai garsinti Lietuvą Kaliningrado srityje.

Po oficialių kalbų ir sveikinimų prasidėjo tikras stebuklas – nuostabiausias sveikinimo koncertas, kurį gražia lietuvių kalba vedė ir eiles skaitė lietuvių kalbos būrelio nariai. Didžiulio pasisekimo sulaukė berniukų ansamblis iš Kaliningrado 35 licėjaus „Gintarėlis“ bei solistas Vladimiras Kochimovas, (vadovas Algirdas Karmilavičius). Na, o svečiai iš Kauno tiesiog pavergė visų širdis savo meistriškumu ir nuoširdumu. Visi įsisuko į ratelį, visi kartu traukė liaudies dainas.

Koncerto dalyviai buvo apdovanoti dovanomis, kurias įsteigė Lietuvių kalbos mokytojų asociacija.

Po koncerto paklausėme svečių iš Kauno, kas labiausiai patiko? Moksleiviai atsakė, kad patiko nauji kabinetai, muziejai, biblioteka, bet labiausiai koncertas. Šventė baigėsi nuotaikinga diskoteka, kurioje visi šėlo iki ryto, klausėsi įvairiausios muzikos.

Renginio organizatoriams buvo dėkingi ne tik mokyklos moksleiviai, bet ir visa bendruomenė, tėvai, buvę mokyklos mokiniai. Visi išsiskyrė tikėdamiesi vėl susitikti.

Šventės svečiai – Kauno folkloro ansamblis „Ale va“ (vad. Vita Braziūnienė).

„Tax Free Shopping“ – jau Lietuvoje JEI ŠIĄ VASARĄ LANKYSITĖS LIETUVOJE, NEPAMIRŠKITE SUSIGRAŽINTI MOKESČIŲ UŽ ĮSIGYTAS PREKES!

„Global Refund“ yra 37 šalyse veikianti bendrovė, teikianti mokesčių grąžinimo užsienio turistams paslaugas ir aptarnaujanti daugiau nei 10 milijonų čekių (mokesčių grąžinimo dokumentų) per metus. Visame pasaulyje ši bendrovė yra sudariusi sutartis su 230,000 parduotuvių, kuriose apsipirkę užsienio turistai gali pasinaudoti vadinama „Tax Free Shopping“ paslauga ir susigrąžinti mokesčius.

„Global Refund“ veikia ir Lietuvoje. Šiandien atvykėliai iš Amerikos, Kanados, Australijos labai aktyviai naudojami mokesčių susigrąžinimo galimybe Lietuvoje – tereikia

perkant paprašyti pardavėjo „Tax Free“ čekio ir su juo vykstant namo jau Vilniaus oro uoste atsiimsite vadinamąjį VAT ar GST mokėstį.

Šiandien praktiškai visi didieji Lietuvos drabužių, avalynės, buitinių technikos, kosmetikos, juvelyrikos, suvenyrų, vaikiškų ir sporto prekių prekybos tinklai siūlo „Tax Free Shopping“ paslaugą užsieniečiams, kurie nori susigrąžinti mokesčius už įsigytas prekes.

Naudotis visame pasaulyje turistams žinomo operatoriaus „Global Refund“ paslaugomis patogiau ir pigiau – jis bet kurioje pasaulio vietoje gali atgauti mokesčius už

Lietuvoje įsigytas prekes.

Svarbu atsiminti dvi šios paprastos paslaugos taisykles: užsienio turistai parduotuvėje turi įsigyti prekių už daugiau nei 200 litų ir kartu su kasos kvitu gauti specialų „Global Refund“ čekį. Vėliau išvykdamas iš Lietuvos, turistai gauna muitinės pareigūno spaudą ant čekio ir gali kreiptis į „Global Refund“ punktus dėl išmokos jam patogiu būdu iš karto Vilniaus, Kauno ar Palangos oro uostuose arba vėliau kitų valstybių didžiuosiuose miestuose. Jei nespėjote susigrąžinti pinigų oro uoste, nesijaudinkite – atsiųskite pirkimo dokumentus paštu, ir pinigai

bus pervesti į jūsų kredito kortelę.

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tokia paslauga jau negali pasinaudoti ES šalių gyventojai, bet ja gali naudotis visi ne ES gyvenantys lietuviai ir svečiai, pavyzdžiui, amerikiečiai ar australai.

Dėl papildomos informacijos kreiptis į: Robertą Kogelį, „Global Refund Lietuva“ direktorių; tel. 2644100, 8 655 95959 arba el. paštas rkogelis@globalrefund.com; www.globalrefund.lt

„Global Refund Lietuva“ ir „Draugo“ info

ISTORINIAM SKRYDŽIUI – 75 METAI

Kas nuspręs, ar reikia dar kartą perlaidoti S. Dariaus ir S. Girėno palaikus?

Artėja „Lituanica“ istorinio skrydžio 75-sios metinės. Jas ruošiasi paminėti ir Čikagos bei apylinkių lietuviai. Lietuvoje dar ir šiandien nutyla kalbos, ar tinkamoje vietoje palaidoti mūsų tautos didvyriai. Siūlome skaitytojams **Sauliaus Prialgausko** straipsnį, išspausdintą žurnale „Aviacijos pasaulis“ (2008 m. vasario 22 d., nr. 4).

Iki šiol Lietuvoje nepralengtas, mūsų visuomenę reikšmingai vienijęs „Lituanicos“ transatlantinis skrydis 75-ojo jubiliejaus šviesoje iš naujo permąstomas.

Na, kad ir Lietuvos aeroklubo (LAK) konferencijos delegatams adresuotas nusipelnusio aviacijos istoriko Jono Balčiūno žodis: „Yra paminklas, o va Amžino poilsio vietos jie dar neturi. Prieškario metais visus Dariaus ir Girėno klausimus Vyriausybė buvo pavedusi Aeroklubui. Ir kai kūnai buvo balzamuoti, iškilo mauzoliejaus problema. Jo projektą padarė architektas Vytautas Landsbergis Žemkalnis. Jam prieš darant projektą, profesorius Zigmas Žemaitis, Aeroklubo pirmininkas, pasakė – nesistenk kapitalinio daryti, todėl, kad buvo galvota jiems statyti specialų... Bet paskui atsisakyta ir buvo nutarta, ir priimta Aeroklubo posėdyje, kad S. Dariaus ir S. Girėno palaikai turi ilsėtis Prisikėlimo bažnyčioje. Senesni žmonės taip sakydavo: „Va, jiems statoma Prisikėlimo bažnyčia.“

LAK prezidentas Stasys Murza, apibendrinamas pasisakymą paprasė šį klausimą apsvarstyti kiekvienoje aviacinėje organizacijoje ir nuomones teikti Aeroklubui.

Likimas lėmė, kad su LDK dailės istorijos tyrinėtoja, Vyriausybės meno premijos laureate dr. Marija Matušakaite vieną popietę susitikome Kauno Aukštųjų Šančių karių kapinėse, sakralioje vietoje, plačiame lauke – vien ažuolų nuogos šakos ir nė vieno lankytojo. Ten, prie mūsų did-

vyrių trečiosios perlaidojimo vietos. S. Jucevičiaus – Dariaus ir S. Girskio – Girėno kapo, 2003 birželio 20 d. įtraukto į LR kultūros paveldo registrą MC 10395 L1434, skleidėsi mūsų pasikalbėjimas.

– Gerbiama daktare, iškyla visuomenėje idėja atrasti šiems mūsų garbės flagmanams naują vietą. Ar tai laiku padiktuotas toks noras „turėti“ juos, o ir ne tik juos, bei ir kitus garbingus asmenis, vienoje vietoje. Ar yra tokia vieta?

– Apie tokią vietą reikia pagalvoti labai rimtai todėl, kad čia yra neeilinis klausimas. Tik tiek galiu pasakyti, kad čia, nors yra gražus memorialinis paminklas, bet vieta labai nuošaly, mažai žinoma net kauniečiams. Manychiau, kad gal kiek per kukli. Jie nusipelnė pačios garbingiausios vietos, kokia tiktai gali būti. Kalbame apie didvyrius. Jie paaukojo savo gyvybes, jie Lietuvą išgarsino visame pasaulyje. O čia atsidūrė tuo metu, kuomet stengtasi prislopinti tą mūsų istorinę atmintį. Ir ilgai apie juos buvo draudžiama net kalbėti. Žinoma, karių kapinės – tai vieta tinkama, bet jos pastaruoju metu neatstovauja Kaunui ir visai Lietuvai. Yra kapinių, labiau lankomų, labiau žinomų, pavyzdžiui, Petrašiūnų (tai yra panteonas), Vilniaus kapinės. Ir dabar, kai atstatyta Prisikėlimo bažnyčia, reikėtų pagalvoti. Jei numatoma čia laidoti žymiausių lietuvių palaikus, tai lakūnai yra patys žymiausi, atlikę ypatingą žygdarbį.

– Yra posakis apie „istorijos perrašymą“. Šiose kapinėse 1964-aisiais perlaidojant lakūnų palaikus juk labai daugelio žmonių čia būta! O architektai broliai Nasvyčiai, projektavę šią vietą, o Vytautas Mačiuika, ruošė projektą, skulptūras... Vadovėliuose, Lietuvos istorijoje šie du vyrai akmeny įsispaudė į tautos at-

LDK dailės istorijos tyrinėtoja, Vyriausybės meno premijos laureatė dr. Marija Matušakaite.

mintį. Po viso to mes dabar iškel-dintume juos!? Tada kaip dvasiškai harmonizuoti mintis savyje? Ar ta motyvacija, kuria remiantis galėtų taip atsiti, turi būti išaiškinta visuomenei, ar to daryti nėra būtinybės? Pagaliau, ar yra aukštesnių dalykų, negu vieta. Ką Jūs pasakytumėte?

– Aš manau, kad čia gali būti įvairių kelių. Visuomenę tikriausiai reiktų informuoti, reiktų paaiškinti. Lakūnų palaikai atsidūrė čia ne mūsų tautos valia. Atsidūrė priverstinai. Dėl to, kad tada pradėta kalbėti apie juos (1962 m. jie buvo atrasti Medicinos institute – aut. past.). Mano manymu, jie čia buvo ištremti. Tada mes stengėmės kaip galima geriau juos pagerbti pagal susiklosčiusias galimybes. Bet, žinoma, jeigu tada būtų buvusi nepriklausoma Lietuva, būtų jiems vieta surasta iš karto, galbūt garbingesnė vieta. Anuomet pritaikyta prie istorinių sąlygų. Buvo padaryta, kas įmanoma padaryti.

– Ar Jūs galėtumėte pritarti

tokiai minčiai, jog reikia labai svarių žodžių, širdingų žodžių, gebančių visuomenei paaiškinti šitą padėtį.

– Be abejo, be abejo. Man sunku pasakyti... Labai daug žmonių išaugo visiškai nepažindami Lietuvos istorijos, bet Dariaus ir Girėno vardą visi tikrai yra girdėję – iš savo tėvų, senelių, dėl to, kad labai nuoširdžiai jie buvo minimi Lietuvoje ilgus metus.

– Prisikėlimo bažnyčioje įsteigtas kolumbariumas bei kuriamas prie Šventovės sienos panteonas garbingiems dvasi-ninkų luomo atstovams – tautos žadintojams atsiminti. Ar mūsų didvyrių kelionė į Prisikėlimo bažnyčią, labiau uždarę erdvę, atitiktų visos visuomenės lūkesčius?

– Visuomenė pati turėtų pasisakyti tuo klausimu. Čia jau yra per daug reikšmingas klausimas, na, ir atvirai kalbant, aš to Prisikėlimo bažnyčios kolumbariumo dar nepažįstu. Bet jei ten numatoma laidoti pačius garbingiausius žmones, tai pastaruoju metu sunku surasti garbingesnių, ar jiems, tiems lakūnams, prilygstančių.

– Jūs esate pripažinta kultūros istorijos tyrinėtoja. Žinome, kad šiais metais ruošiatės išleisti veikalą apie istorinės Lietuvos žymių palaidojimų kultūrinį palikimą. Ar atsakymo, kaip mums pasielgti, nereikėtų ieškoti ten – amžių tolumoj?

– Be abejo. Turime labai senas tradicijas. Mūsų Valstybė buvo garsi savo tolerancija. Aš buvau net truputį nustebinta, kai sužinojau, kad Mykolas Radvila Juodasis su savo žmona – o jie buvo protestantai, jų tik vaikai grįžo į katalikybę – buvo palaidoti Vilniaus katedroje, ir tik vėliau, kuomet jau papūtė kiti vėjai, kai buvo nepalankiai žiūrima į kitatikius, giminės pasistengė iškelti juos iš Katedros į Dubingiuose įrengtą mauzoliejų. Bet tai jau buvo vėliau. Ir perlaidojimų tokių buvo daug, kaip tik dėl tų priežasčių, sakytumė, artimų mūsų politinėm situacijom, kintančiom pažiūrom. Radvilų sarkofagai atsidūrė Kėdainiuose. Vyžuonose – Radvilų mauzoliejus. Palikuonys labai rūpinosi savo tėvų ir protėvių palaikais, kad nebūtų išniekinti, kad nebūtų

Prisikėlimo bažnyčios kolumbariumas.

Nuotr. iš žurnalo „Aviacijos pasaulis“ archyvo

Amžinam poilsiui į Dievo Namus iškeliavo Lietuvos Vietinės rinktinės karys savanoris

A † A PETRAS PELECKAS

Mirė 2008 m. birželio 23 d. po sunkios ligos, žmonos Birutės ir sūnaus Romo prieglobstyje.

Gimė 1923 m. birželio 29 d. Šilagalio kaime, Panevėžio apskrityje.

Buvo aktyvus Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės, Panevėžiečių klubo, Namų savininkų ir bendruomenės narys.

Mylimo vyro, tėvo, senelio, brolio, dėdės nuoširdžiai liūdi: žmona Birutė, sūnus Romas su žmona Kelly, anūikai Emilija ir Tomas, sesuo Ona su šeima, a. a. brolio Stanislovo šeima, giminaičiai ir draugai.

Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, birželio 26 d. nuo 3 v. p. iki 9 val. vakaro Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 So. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 27 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a. a. Petras bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Gerald F. Daimid, tel. 773-523-0440

A † A SESUO M. STELLA STANEVICH, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2008 m. birželio 23 d., Šv. Kazimiero seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL, sulaukusi 87 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Jurgio parapijos, Bridgeport apylinkėje, Chicago, IL. Vienuolyne įžaduose išgyveno 64 metus.

Nuliūdę liko Šv. Kazimiero seserys; seserys Eve Stanevich ir Sophie Stanevich bei kiti giminės.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, birželio 25 d. nuo 3 v. p. iki 7 val. vakaro Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems trečiadienį, 7 val. v.

Laidotuvių šv. Mišios vyks ketvirtadienį, birželio 26 d. 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių sesuo Stella bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse bei pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys

Laidot. direkt. Gerald F. Daimid, tel. 773-523-0440

Pranešame, kad po sunkios ir ilgos ligos 2008 m. birželio 14 d., sulaukusi 91 metų mirė

A † A STASĖ ESTKIENĖ RAGAUSKAITĖ

Gimė Lietuvoje, Palangoje.

Amerikoje išgyveno 58 metus.

Nuliūdę liko: duktė Dalė, sūnus Edmundas su žmona Anna, anūikai Laura, Eric, Selena, Michael; proanūikai Sean, Nicholas, Dylan, Tyler ir Annabella; sesuo Valė Zubavičienė; pusbrolis Vytautas Šliupas su žmona Vanda ir jų šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, birželio 23 d. A. a. Stasė buvo atlydėta į Šv. Teresės bažnyčią, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė buvo palaidota Kalvary kapinėse, Sunny Hills, FL.

Nuliūdusi šeima ir artimieji

A † A JONAS BACEVIČIUS IV

Mūsų mylimas tėvelis ir senelis mirė 2008 m. birželio 22 d., sulaukęs 89 metų.

Gyveno Lake Bluff, IL. Gimė Vaitiekupiuose, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Jonas Bacevičius V su žmona Irena; anūkas Jonas Bacevičius VI su žmona Angela; svainė Dana Petkūnienė su šeima bei kiti giminės.

A. a. Jonas buvo vyras a. a. Marytės Šliažaitės-Bacevičienės, švogeriš a. a. Petronelės Augustaitienės ir Elenos Burlienės.

A. a. Jonas bus pašarvotas ketvirtadienį, birželio 26 d. nuo 4 v. p. iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 27 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Jonas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašom aukoti John A. Bacevičius IV Memorial, Northeast Illinois Council, Boy Scouts of America, 2745 Skokie Valley Rd., Highland Park, IL 60035.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

netinkamai su jais pasielgta. Ir būdavo kilnojami iš vienos vietos į kitą.

- O štai tuos antkapius, įrašus ir dedikacijas kūrė menininkai skulptoriai, poetai. Ar jiems reikėtų pripažinti pirmumo teisę pareiškiant savą, motyvuotą nuomonę šiuo jautriu klausimu? Ar tai jau yra visos visuomenės savastis, ir tik jai spręsti?

- Visuomenė turėtų spręsti. Net ir anksčiau, laidojant didį žmogų, būdavo iš anksto parengiama idėjinė programa, kartais buvo ilgai dirbama, ir pagaliau menininkui buvo pateikiamas konkretus uždavinys, į kurį jis turėjo orientuotis.

- Jūs sakėte pažinojusi skulptorių Vytautą Mačiuiką, kuris sukūrė lakūnams antkapį-paminklą (pastatytas 1968-aisiais, praėjus ketveriems metams po paskutinio perlaidojimo). Ar užgintos temos buvo jūsų pokalbių dalimi?

- Ta mūsų pažintis buvo trumpalaikė. Aš tada studijavau neakivaizdiniu būdu Vilniaus dailės institute (dabar Dailės akademija), ir teko su V. Mačiuika susidurti. Petrašiūnų kapinėse yra jo sukurtas antkapis „Rūpintojėlis“. Jis buvo tikrai gabus skulptorius, labai talentingas vyras.

- Jūs turėtumėte glausti platų ratą savo srities žinovų. Ar galėtumėte sumodeliuoti situaciją, savąjį patarimą mums, aviatō-

riams, kokia būtų tikėtina valstybės piliečio nuomonė?

- Deja, artimų bendraminčių menotyrininkų Kaune beveik neturiu. Vilniuje taip pat retai būnu ir manyčiau, kad šią apklausą koks nors laikraštis turėtų organizuoti. O visuomenė tikrai pasisakytų. Galima būtų per radiją, galima įvairių specialistų nuomonių pateikti. Yra daug kelių ir daug būdų, reiktų galvoti apie patį tinkamiausią ir patį demokratiškiausią dėl to, kad čia yra neeilinis klausimas.

- Ar galėčiau Jus kitą kartą pakviesti į kitą erdvę, prie Prisiškėlimo bažnyčios. Galėtumėte palyginti jauseną?

- Be abejo, man įdomu bus pamatyti tą kolumbariumą. Prisiškėlimo bažnyčią aš pažįstu, buvau ir dabar, ir pamenu ją statomą tais senais laikais; man tai artimas brangus statinys, kuris buvo paverstas fabriku, išniekintas, o dabar grąžinta jo pirminė paskirtis. Tai mūsų tautos atgimimo ženklas. Jis taip buvo sumanytas, dabar atgavo savo paskirtį.

Prabėgus porai dienų po šio pokalbio paminklinėje Kristaus Prisiškėlimo šventovėje Kauno aviacijos veteranus svetingai sutiko bažnyčios klebonas monsinjoras Vytautas Grigaravičius. Pažintis su kolumbariumu bažnyčios statybos istorija, su bažnytinės vadovybės nuostatomis – visa tai nepaprastai reikšminga patirtis. Apie tai reikės parašyti.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **ALRK Moterų sąjungos 3-os** kuopos susirinkimas įvyks birželio 28 d., šeštadienį, 2:30 val. p.p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus svarstomi svarbūs reikalai. Prašome nares dalyvauti.

◆ **Šių metų birželio 29 dieną JAV** Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkės valdyba organizuoja lietuvių visuomenės susitikimą su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru Petru Vaitiekūnu. Susitikimas įvyks 12:15 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro (14911 127th Street, Lemont) didžiojoje salėje. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

◆ **Birželio 29 d. 3 val. p.p. Lietu-**vos Respublikos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas kartu su delegacija lankysis rengiamoje šventėje „Lietuvių dienos“ (Summit Park District, 5700 S. Archer Rd., Summit, IL 60501).

◆ **Cicero Šv. Antano parapijos** lietuviai Šiluvos 400 metų jubiliejaus iškilmingą paminėjimą parapijos salėje surengs rugpjūčio 17 d. Parapijos narius prašome prisidėti prie šio reikšmingo minėjimo.

◆ **Buvusių Telšių Žemaitės gimna-**zijos mokinių dėmesiai. Šiomet mūsų mokykla atšventė mokyklos 90-metį. Liepos viduryje (tikslią datą ir vietą pranešime vėliau) norime šią gražią

sukaktį paminėti ir Čikagoje. Maloniai kviečiame atsiliiepti visus, norinčius dalyvauti paminėjime. Tel. registracijai: 773-776-3335 (Aldona Šmulskštienė) arba 708-349-4768 (Laima Apanavičienė). Prašome palikti žinutę ir mes Jums paskambinsime.

◆ **Siekiant sutikrinti rinkėjų są-**rašus, visi Seimo rinkimuose balsuoti norintys Lietuvos Respublikos piliečiai turi užpildyti rinkėjo anketą ir ją pagal gyvenamąją vietą **iki rugsėjo 1 d.** pasiūsti į Lietuvos ambasadą Washington, 2300 Clarendon Boulevard, Suite 302, Arlington, VA 22201 arba į LR konsulatą pagal gyvenamą vietą. Anketas ir daugiau informacijos rasite: LR ambasadą Washington, DC tinklalapyje www.ltembassyus.lt, Generalinio konsulato Čikagoje tinklalapyje www.konsulatas.org; Generalinio konsulato New York tinklalapyje www.ltconsny.org, LR Vyriausiosios rinkimų komisijos tinklalapyje www.vrk.lt.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Metinis JAV LB New Haven** apylinkės susitikimas-susirinkimas vyks šeštadienį, birželio 28 d., 3 val. p.p. Susirinkimas vyks pas Vaivą Vėbraitę ir Jim Gust, 325 Foot Hills Rd., Durham, CT. Norite paklausti ar turite pasiūlymų – skambinkite Sigitai tel.: 203-773-1257.

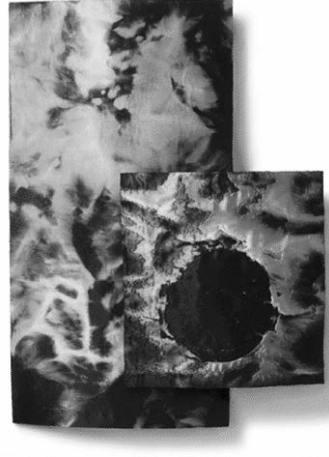
Nijolė Baronienė, dėkodama už jos vyro Aloyzo Barono minėjimą, surengtą birželio 22 d. Cicero Šv. Antano parapijoje, paaukojo 100 dol. „Draugui“. Minėjimą buvusiam redaktoriui surengė dienraštis „Draugas“. Minėjimas praėjo sėkmingai, ypač puiki buvo Aldonos Šmulskštienės paskaita. Dėkojame N. Baronienei.

Cicero Šv. Antano parapija paaukojo 165 dol. „Draugui“. Nuširdžiai dėkojame ciceriečiams už šią auką.

Birželio 20 d. „Draugo“ redakcijoje lankėsi į Čikagą JAV LB Švietimo tarybos kvietimu iš Lietuvos atvykusi Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lituanistinio švietimo poskyrio vedėja Daiva Žemgulenė. Birželio 22–29 dienomis ji dalyvauja Mokytojų tobulinimosi kursų (MTK) savaitėje Dainavoje, kur skaitys paskaitas lituanistinių mokyklų mokytojams.

Nuotraukoje: D. Žemgulenė susipažįsta su dienraščiu „Draugas“. Dalius Cidzikaitės nuotr.

Regina V. Benson

Mary Hosick

Nuo liepos 1 d. visą mėnesį Blue Heron Gallery 19704 Vashon Hwy SW, Vashon Island, WA veiks lietuvių kilmės autorės **Reginos Benson** tekstilės darbų ir **Mary Hosick** keramikos darbų paroda.

Parodą aplankyti galite nuo 5 val. p.p. iki 8 val. v.

Čikagiečiai prieš metus galėjo gėrėtis R. Benson darbais Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Ateitininkų sendraugių savaitė Kennebunkporte

Ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitė rytiniame Amerikos pakraštyje vyks **rugpjūčio 2–9 dienomis**, Kennebunkport, Maine, Tėvų pranciškonų sodyboje. Atvykę galėsite ne tik pasigrožėti Tėvų pranciškonų sodyba bei Maine valstijos nepaprasta gamta, bet ir išgirsite įvairią vakarinę programą.

Tradicinį stovyklos atidarymo koncertą, šeštadienį, rugpjūčio 2 d., atliks pianistė dr. Frances Covalesky (Kavaliauskaitė).

Sekmadienį, rugpjūčio 3 d., koncertuos lietuviškos dainos grupė „Sožius“ iš Connecticut (vadovė muzikė Raimonda Jalinskienė).

Pirmadienį, rugpjūčio 4 d., – susitikimas su garbingu svečiu iš Lietuvos.

Antradienį, rugpjūčio 5 d., rengiamas Religinis vakaras; bus paminėta Šiluvos Marijos apsireiškimo 400 metų sukaktis. Paskaitininkas kun. Arvydas Žygas, Nekalto Prasidėjimo Marijos vienuolyno (Putnam) kapelionas.

Trečiadienį, rugpjūčio 6 d., Dalė Lukienė, JAV LB Krašto Valdybos Kultūros komiteto pirmininkė padarys pranešimą tema „JAV lietuviškų archyvų ir bibliotekų stovis ir veikla“.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 7 d., kalbės Šv. Antano vienuolyno Kennebunkport viršininkas tėvas Aurelijus Gricius, OFM; tema – „Šventasis Pranciškus“.

Stovyklos užbaigimo koncertą, rugpjūčio 8 d. išpildys solistė Danutė Mileikienė-Grauslytė (mecosopranas).

Ateitininkų sendraugių savaitės kapelionas bus Šv. Antano vienuolyno viršininkas tėvas Aurelijus Gricius, OFM.

Tėvų pranciškonų svečių namų adresas: Franciscan Guest House, 28 Beach Ave., Kennebunk, Maine 04043. P.O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046. Tel.: 207-967-4865.

El. paštas: franciscanguesthouse@yahoo.com.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos

30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.

Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.** Tel. (773) 847-7747.

Prenumeruokime ir skaitykime „Draugą“!
www.draugas.org